

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 maja 2017 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu w sprawie sygn. akt. I C 833/16 z powództwa S. J. (1) i S. J. (2) przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę: 1) oddalił powództwo, 2) zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu kwotę 10.000 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Od wskazanego wyroku apelację złożył pozwany zaskarżając wyrok w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1) naruszenie przepisów prawa procesowego tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów i dokonanie oceny zebranego materiału w sposób wybiórczy i dowolny polegające na: odmówieniu w znacznej mierze wiary zeznaniom świadka M. M. ze względu na fakt bycia matką konkubenta powódki, co miało spowodować, że jej zeznania były stronnicze; odmówieniu w znacznej mierze wiary zeznaniom świadka M. G. co do faktu użytkowania przez niego pojazdu z kluczykiem, który był przedmiotem badania przez biegłego, wysnucia błędnych wniosków z opinii biegłego J. S., a zwłaszcza z jego ustnych wyjaśnień uzupełniających - co do aktualizacji kluczyka w dniu 11 października 2011 r. - jako mającej wykluczać możliwość używania go do pojazdu o nr V.: (...).

- art. 328 §1¹ i § 2 k.p.c. - poprzez zarządzenie na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r. sporządzenia protokołu w tradycyjnej formie z uwagi na problem z połączeniem z (...)12 - w zestawieniu z powołaniem się w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia na zapis elektroniczny przebiegu rozprawy;

2) naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

- art. 805 k.c. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że pozwany odmawiając zapłaty odszkodowania należycie wywiązał się z zawartej umowy ubezpieczenia, podczas gdy powodowie nie uchybili warunkom wypłaty odszkodowania na wypadek kradzieży zawartych w § 8 ust. 1 pkt 3 ppkt e ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco;

- § 8 ust. 1 pkt 3 ppkt e ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco poprzez jego zastosowanie i przyjęcie, że pozwany słusznie odmówił wypłaty odszkodowania, gdyż niedopełnione zostały obowiązki wynikające z treści ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco, podczas gdy powodowie spełnili warunki tego zapisu i przekazali ubezpieczycielowi jedyny posiadany przez nich kluczyk przynależący do przedmiotowego pojazdu;

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kwoty 30.000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania przed Sądem I i II instancji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji powodów oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jest zasadna.

Formułując zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.c., skarżący próbuje zakwestionować ocenę dowodów dokonaną przez Sąd Rejonowy. Przepis ten wyznacza ramy dla sądu w zakresie oceny wiarygodności i mocy dowodów, która winna być dokonana na podstawie wszechstronnego rozważania całego zebranego materiału dowodowego, zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, czemu Sąd Rejonowy sprostał. Z tego względu podstawę faktyczną wyroku Sąd

Okręgowy w częściowo podziela i przyjmuje za własną wraz z dokonaną prawidłowo oceną w świetle dyrektyw ujawnionych w art. 233 § 1 k.p.c..

Wywody apelacji ograniczają się zaś do polemiki z dokonaną w zaskarżonym wyroku oceną dowodów bez równoczesnego wykazania, by ocena ta była sprzeczna z zasadami logicznego rozumowania lub z innych względów naruszała art. 233 § 1 k.p.c. Samo przytoczenie w apelacji odmiennej, własnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego nie może być uznane za wystarczające do podważenia dokonanych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych (wyrok SN z dnia 03.09.1969r., I PR 228/69, LEX nr 6553).

Niezasadny jest zarzut naruszenia art. 328 § 1¹ i § 2 k.p.c. - poprzez zarządzenie na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r. sporządzenia protokołu w tradycyjnej formie.

Wbrew twierdzeniom skarżącego stwierdzić należy, że z przebiegu posiedzenia jawnego w dniu 18 kwietnia 2017 roku został stosownie do treści art. 157 § 1 k.p.c. sporządzony protokół utrwalający przebieg posiedzenia za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk oraz pisemnie, pod kierunkiem przewodniczącego, zgodnie z art. 158 § 1 k.p.c. Przy czym Sąd Rejonowy nie był zobligowany do wygłoszenia uzasadnienia wyroku. Pisemne sporządzenie uzasadnienia było zgodne z treścią art. 328 § 1¹ k.p.c. Sąd Rejonowy prawidłowo powoływał się w uzasadnieniu orzeczenia na zapis elektroniczny przebiegu rozprawy.

Zasadne są zaś zarzuty naruszenia prawa materialnego art. 805 k.c., które koncentrują się wokół niezasadnej oceny prawnej dokonanej przez Sąd Rejonowy, iż powodowie uchybili warunkom wypłaty odszkodowania naruszając § 8 ust. 1 pkt. 3 ppkt. e ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco, poprzez to, że nie zwrócili pozwanemu klucza fabrycznie przypisanego dla przedmiotowego pojazdu.

Z istoty łączącego strony stosunku prawnego (umowy ubezpieczenia majątkowego) wynikało, że stroną powodową obciążał wyłącznie obowiązek wykazania (art. 6 k.c. w zw. z art. 805 § 1 i 2 pkt. 1 k.c.), że została zawarta między stronami umowa ubezpieczenia, że zapłaciła składkę i że doszło do wypadku (zdarzenia) objętego tą umową, wskutek którego powstała szkoda w majątku ubezpieczonego.

Nie ulega wątpliwości, że strona powodowa tak zakreślonym obowiązkom w procesie podołała. Poza sporem bowiem było, że strony łączyła umowa ubezpieczenia auto – casco, obejmująca odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń w przypadku szkody polegającej na kradzieży pojazdu. Pozwany nie kwestionował także, że do tego rodzaju wypadku ubezpieczeniowego rzeczywiście doszło.

Natomiast pozwany miał obowiązek wykazać, że doszło do okoliczności, przewidzianych bądź to w ustawie, bądź w postanowieniach łączącej strony umowy, wyłączających odpowiedzialność ubezpieczyciela. Zdaniem Sądu Okręgowego, wbrew stanowisku Sądu Rejonowego, istnienia tego rodzaju okoliczności egzoneracyjnych strona pozwana w sprawie nie wykazała, a to dla tego, że z umowy ubezpieczenia nie wynikało, że na powodach ciążył obowiązek zwrotu kluczyków wyłącznie oryginalnych.

Zgodnie z zapisem § 8 ust. 1 pkt 3 lit. e ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco obowiązujących w Towarzystwie (...) Spółce Akcyjnej w przypadku kradzieży pojazdu wypłata odszkodowania następuje po jego wyrejestrowaniu i przeniesieniu na A. prawa własności pojazdu. Z umową przenoszącą prawo własności ubezpieczony powinien wydać także posiadane przez siebie wszystkie oryginalne i dorabiane komplety kluczyków i sterowników służących do otwarcia lub uruchomienia pojazdu oraz wszystkie urządzenia służące do uruchomienia zamontowanych w pojeździe zabezpieczeń przeciwkradzieżowych w liczbie nie mniejszej niż podana we wniosku ubezpieczeniowym.

Okolicznością bezsporną było, że zawierając umowę ubezpieczenia powódka informowała pozwanego, iż posiada tylko jeden kluczyk i nigdy nie było co do tego żadnych zastrzeżeń ze strony ubezpieczyciela.

Zdaniem Sądu Okręgowego, nie można przypisać powodom, że nie wykonali nałożonego na nich obowiązku wynikającego z § 8 ust. 1 pkt. 3 lit e z tego powodu, że nie wydali pozwanemu wszystkich kompletów kluczyków do skradzionego auta, skoro dysponowali jednym a wydany kluczyk nie jest kluczykiem oryginalnym.

Po pierwsze od ubezpieczonego przy zawieraniu umowy ubezpieczenia żądano wyłącznie wskazania ilości posiadanych kluczyków, bez podziału na oryginalne i dorobione. Powódka wskazała na jeden klucz. Co nie było kwestionowane przez pozwanego.

Po drugie z treści o.w.u. nie wynika, by do zawarcia skutecznej umowy ubezpieczenia auto-casco było konieczne posiadanie wyłącznie oryginalnych kluczyków do samochodu.

Po trzecie z § 8 ust. 1 pkt. 3 lit e o.w.u.a.c. wprost wynikało, że dopuszczalny jest zwrot kluczyków dorabianych, taki też powódka zwróciła.

Istotne jest również, że pozwany nie udowodnił (art. 6 k.c.), że przekazany przez powódkę kluczyk nie był kluczem, którym posługiwała się do uruchamiania auta. Wbrew stanowisku Sądu Rejonowego należy stwierdzić, że kwestia nie zaktualizowania się numeru V., nie stanowi dowodu na tę okoliczność. Należy zwrócić uwagę, że powszechna jest praktyka dorabiania kluczy. Powołany w sprawie biegły sądowy z zakresu badań mechanicznych wyraźnie wskazał, że nie potrafi powiedzieć czy mogło być tak, że numer nie zaktualizował się a mimo to kluczyk był używany do samochodu o zupełnie innym numerze V.. Jednocześnie biegły wskazał, że w praktyce spotkał się z otwieraniem samochodu atrapami kluczyka, to zależy od sprawności układu elektrycznego w pojeździe.

Należy mieć na uwadze, że pozwany jako profesjonalista miał wszelkie możliwości zarówno w zakresie sformułowania ogólnych warunków ubezpieczenia, lub choćby treści wniosku (polisy) ubezpieczeniowego w sposób zabezpieczający jego interesy a co najmniej dokonać szczegółowych oględzin kluczyków (wraz z ich techniczną dokumentacją) przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Niedopuszczalne jest natomiast następcze obarczanie skutkami tego rodzaju zaniedbań samego ubezpieczonego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 24 września 2014 r, I ACa 1267/13, Lex nr 1527123).

W świetle powyższych rozważań, należało uznać że pozwany obowiązany był wypłacić powodom odszkodowanie z tytułu kradzieży pojazdu.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżone orzeczenie orzekając jak w pkt. I sentencji wyroku.

Powyżej przedstawiony stan rzeczy implikował zmianę akcesoryjnego rozstrzygnięcia o kosztach procesu przed Sądem I instancji. O kosztach tych orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., zasądzając od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 6.334 złotych, na którą złożyła się opłata sądowa od pozwu 1.500 zł, wynagrodzenie pełnomocnika powodów wysokości 4.800 zł stosownie do treści § 2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800)

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zasądzając od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 3.300 zł, na którą złożyła się opłata od apelacji w kwocie 1.500 zł, wynagrodzenie pełnomocnika powodów w kwocie 1.800 zł, którego wysokość została ustalona stosownie do treści § 2 pkt. 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (w brzmieniu obowiązującym w dniach od 27.10 2016 r do 12.10.2017 r, Dz.U. z 2015 r. poz. 1800)